

HABACKUK

INNEHÅLL

Bakgrund	1
Bokens indelning	4
Löpande kommentar	4
Habackuk och NT	6

PROFETEN HABACKUK

(Lars Mörling 2021)

BAKGRUND

Politisk situation

Assyrien och Egypten var supermakter under 600-talet f.Kr. Assyrien började försvagas under andra halvan av 600-talet. Babel frigjorde sig från Assyrien 626 f.Kr. och tillsammans med Medien (västra Iran) lyckades man inta och ödelägga Assyriens huvudstad Nineve 612 f.Kr. Den försvagade assyriska armén flydde och förskansade sig i Harran (sydöstra Turkiet). Egypten undsatte Assyrien vid Harran 609 f.Kr. men de besegrades av Babel och Medien. Det slutgiltiga slaget stod 605 f.Kr. vid Karkamish (sydöstra Turkiet). Det nya babyloniska imperiet med Babel som huvudstad var ett faktum. De övertog Assyriens roll i regionen.

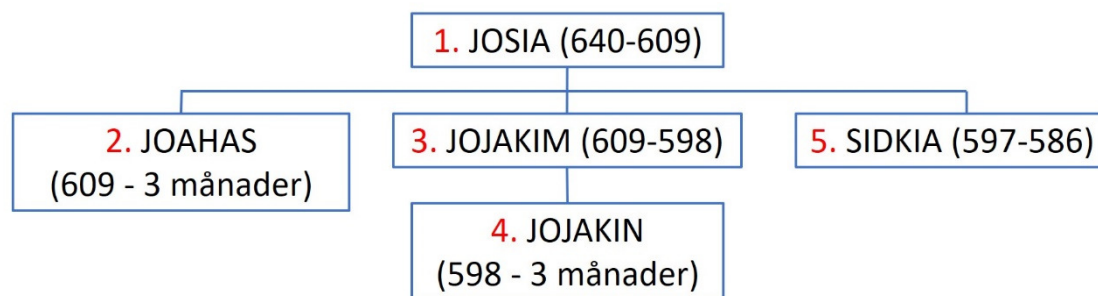
Assyriska riket expanderade. Israels huvudstad Samaria, föll 722 f.Kr. Juda invaderades år 701 men Gud bevarade Jerusalem. Egypten invaderades år 677, men blev självständigt c:a 655 f.Kr.

Det gröna området indikerar babyloniska imperiet innan Persiens invasion 539 f.Kr.

Juda låg inom Egyptens intresseområde vid den här tiden. Den egyptiske farao Neko II, tågade 609 f.Kr. genom Juda för att understödja assyrierna i Harran. På vägen stred kung Josia av Juda mot egyptierna vid Megiddo och Josia dödades i striderna (2Kon 23:29-30). Efter Egyptens misslyckade slag vid Harran kom Farao Neko II till Jerusalem och tog med sig Josias son, kung Joahas, till Egypten. Istället insattes Joahas bror Jojakim som Judas kung (2Kon 23:34). År 605 f.Kr. hade det Assyriska imperiet upphört, egyptierna hade besegrats och istället bestämde det nya babyloniska imperiet i regionen. Babylonerna, som också kallades kaldeerna, tog kontroll över Jerusalem och förde en grupp fångar till Babel 605 f.Kr, däribland Daniel och hans vänner (Dan 1:3-5, 2Kon 24:1). Juda som var skattepliktigt under Babel försökte frigöra sig, men kung Nebukadnessar av Babel belägrade och intog Jerusalem 597 f.Kr. Han förde Judas kung Jojakin, tillsammans med 10 000 personer till Babel och däribland profeten Hesekiel (Hes 1:1-3, 2Kon 24:1-17). Bland alla dessa fanns olika slags hantverkare som Babel kunde ha nytta av. Sidkia, Josias son, blev siste kungen i Juda. Han gjorde uppror mot Babel. Nebukadnessar belägrade Jerusalem i tre år innan staden ödelades, templet förstördes och Juda fördes bort i fångenskap till Babel 586 f.Kr. (2Kon 25:1-21). Det pågår en diskussion om Jerusalem förstördes redan 587 f.Kr. i enlighet med en babylonisk krönika.

JUDAS FEM SISTA KUNGAR

Religiös situation

Situationen i Juda och Jerusalem var katastrofal. Hiskias son **Manasse**, hade varit kung i Juda i 45 år (687-642 f.Kr). Han hade infört avguder i hela Juda och faktiskt mer än de folk som bott i Kanaans land innan Israel (2Kon 21:9). Dessutom hade ett antal oskyldiga människor dödats (2Kon 21:16). Man anar att det rörde sig om martyrer som protesterat mot avguderiet. Gud hade därför beslutat att Juda och Jerusalem skulle förstöras (2Kon 21:10-15). Manasse efterträddes av sin son **Amnon**, och även han var en avgudadyrkare. Amnon, regerade i två år innan han mördades och det var därför som hans son **Josia** var bara åtta år när han blev kung (2Kon 22:1). Josia började aktivt söka Herren när

han var 16 år gammal. Han satte igång med att rensa Jerusalem och Juda från avgudar år 628 f.Kr, när han var 20 år gammal (2Krön 34:3-7). Jeremia klev rakt in i denna kamp mot avguderiet 627 f.Kr, när han fick sitt profetkall (Jer 1:1-3). Lagboken, som tydligen varit försvunnen under Mannasses tid, hittades i Herrens tempel år 622 f.Kr, när Josia var 26 år gammal. Detta ledde till en omfattande reform. Josia försökte utrota avguderiet i hela landet, även i norr (2Kon 23:1-23). Jeremias första del passar väl in i Josias reform och kampen mot avguderiet. Men trots Josias ansträngning, understött av profeterna Sefanja och Jeremia (Jer 25:3), så var ändå avguderiet fast rotat i de djupa folklagren. Detta bevisas av att avguderiet trots allt fortsatte under de efterföljande kungarna i Juda. Josias son **Joahas** (Shallum), fick bara sitta på tronen i tre månader innan farao Neko II förde iväg honom till Egypten, där han till slut dog (Jer 22:10-12, 2Kon 23:34). Hans bror **Jojakim** insattes som ny kung i Juda (609 f.Kr). Han fick en hård dom och skulle få möta en ovärdig död (Jer 22:18-19). Jeremia framhöll Jojakims pappa Josia, som ett gott exempel som Jojakim borde ha följt (Jer 22:15-16). Jojakim, försökte frigöra sig från Babel, samtidigt som Babel låg i krig med Egypten (601 f.Kr). Det ledde till att Babel än en gång tog kontroll över Jerusalem 598-597 f.Kr (2Kon 24:1-4). Jojakims son **Jojakin** (Konja), fick vara kung i tre månader innan han tillsammans med profeten Hesekiel och 10 000 betydande personer fördes som fångar till Babel (Jer 22:24-30, 2Kon 24:8-16, Hes 1:1) . Jojakin fick veta att ingen av hans söner skulle ärva tronen (Jer 22:30). Hans farbror **Sidkia**, blev istället Judas siste kung (Jer 21:1-14, 2Kon 24:17). Han regerade fram till Jerusalems fall 586 f.Kr. när templet och staden ödelades och Juda fördes i fångenskap till Babel.

Vid utgrävningar vid Davids stad i Jerusalem har man funnit lager av aska från Jerusalems förstörelse, som skedde 586 f.Kr, när babylonierna brände staden.

Författare och datering

När man läser Habackuks bok inser man att den måste vara skriven under kung Josias regering, kanske runt 615 f.Kr. Detta antagande baseras på att Gud sa till Habakkuk att ingen skulle tro att Gud skulle använda kaldeerna som en dom över Juda (1:5-6). Man antar alltså att Babel ännu inte blivit en stormakt, som

de blev 612 f.Kr när Nineve ödelades och Assyrien slutgiltigt besegrades 609 f.Kr. Vem Habackuk var vet vi inte, men han måste ha varit samtida med profeten Jeremia.

Bokens indelning

Inledning (1:1)

1. Habackuk frågade varför Gud inte tog itu med ondskan (1:2-4)
2. Herren svarade att domen skulle komma genom kaldeerna (1:5-11)
3. Habackuk frågade hur Gud kunde använda ogudaktiga (1:12-2:1)
4. Gud skulle döma Babel och befria sitt folk (2:2-20)
5. Habackuk bad Gud att utföra sina planer (3:1-19)

LÖPANDE KOMMENTAR

Inledning (1:1)

Vi får reda på att hela boken bygger på en syn som Habackuk haft.

1. Habackuk frågade varför Gud inte tog itu med ondskan (1:2-4)

Som vi redan sett hos profeterna Sefanja och Jeremia var det mycket avgudereri i Juda. Svaga grupper som de fattiga, faderlösa och änkorna exploaterades av de rika och mäktiga. Det var sådana grova övergrepp som Habackuk frågade Gud om: *"Varför låter du mig se ondska, och hur kan du själv se på sådant elände?"* (1:3).

2. Herren svarade att domen skulle komma genom kaldeer (1:5-11)

Babylonier kallades också för kaldeer på den här tiden. Gud svarade profeten med ett överraskande budskap. Han skulle resa upp kaldeerna och döma Juda genom dem.

3. Habackuk frågade hur Gud kunde använda ogudaktiga (1:12-2:1)

Habackuk undrade hur Gud kunde använda människor som var ännu ondare än Juda för att straffa folket (1:13). Habackuk utgick från vem Gud är, att han är evig och samtidigt helig. Han litade på att folket i slutändan inte skulle gå under: *"Visst har du alltid varit till, Herre min Gud, min Helige? Vi ska inte dö! Herre, till en dom har du satt dem, till en tillrättavisning har du berett dem, du vår klippa."* (1:12). Habackuk inväntade Herrens svar med stor spänning (2:1).

4. Gud skulle döma Babel och befria sitt folk (2:2-20)

Gud uppmanade Habackuk att skriva ner synen så att den skulle bevaras, eftersom det skulle ta tid innan den uppfylldes (2:2-3).

Gud skulle döma Babel på grund av allt högmod, all synd och skuld som Babel hade samlat på sig. Vi möter ett antal ve-rop över Babel i detta kapitel. Vi vet att Gud verkställde domen över Babel 539 f.Kr. när perser och meder besegrade Babel och Juda fick återvända till sitt land.

Mitt i den situation som Habackuk befann sig i och under hela den tid som synen täckte skulle de troende fokusera på Herren och hans löften: *"Men den rättfärdige ska leva genom sin tro"* (2:4). Kontrasten mellan Babels ondska och visionen av Herrens framtida frälsning var total: *"Jorden ska fyllas av kunskap om Herrens härlighet, så som vattnet täcker havets djup."* (2:14). Vi vet att den slutgiltiga uppfyllelsen av dessa löften kom med Jesus Kristus.

5. Habackuk bad Gud att utföra sina planer (3:1-19)

Det tredje kapitlet består av en psalm (3:19).

Habackuk hade fått Herrens svar på sina frågor och han hade förstått att Guds planer sträckte sig långt in i framtiden. Han hade förstått att det han visste om Gud verkligen stämde. Gud var den evige och den helige som skulle frälsa sitt folk (1:12). Han hade förstått att han skulle leva med Gud av tro (2:4), att Gud hade en vision för hela världen, för en dag skulle hela jorden fyllas av kunskapen om Guds härlighet. När han förstått allt detta brast han ut i bön och lovsång. *"Herre, jag har hört budskapet om dig och jag bävar. Herre, ge liv åt ditt verk i våra dagar, låt det bli känt i vår tid. Tänk i din vrede på att förbarma dig."* (3:2).

Habackuk lovsjöng Guds härlighet, som visade sig i skapelsen. Han lovsjöng Guds domar över folken och Judas framtida frälsning, i enlighet med bokens budskap (3:12-13).

Habackuk insåg att han skulle få genomlida domarna under sin livstid. Juda skulle gå genom en total förödelse och profeten bävade inför Herren och inför domen (3:15-17). Men han skulle leva av tro och hålla fast vid Herren: *"Men jag vill jubla i Herren och glädja mig i min frälsnings Gud. Herren Gud är min styrka. Han gör mina fötter som hjortens och låter mig gå fram över mina höjder."* (3:18-19).

HABACKUCK OCH NYA TESTAMENTET

Aposteln Paulus citerade Habackuk 2:4 i Galaterbrevet 3:11 samt i nyckelverserna till Romarbrevet: *"Jag skäms inte för evangeliet. Det är en Guds kraft till frälsning för var och en som tror, juden först men också greken. I evangeliet uppenbaras rättfärdighet från Gud, av tro till tro, som det står skrivet: **Den rättfärdige ska leva av tro.**"* (Rom 1:16-17). Paulus var stolt över Guds evangelium, eftersom det var Guds kraft till frälsning för var och en som tror. Från dessa verser och många andra i Romarbrevet förstår vi att det är samma evangelium som gäller för judar och för alla andra folk. Evangeliet handlar om Guds rättfärdighet som är uppenbarad i Jesus Kristus och som tas emot i tro. Man kan undra över vad Paulus menade med uttrycket *"av tro till tro"*, som backades upp av citatet från Habackuk 2:4 *"Den rättfärdige ska leva av tro"* (Rom 1:17). Personligen lutar jag åt betydelsen: Som vi kom till Gud genom Kristus av tro så ska vi också leva på samma grund dvs. till tro. Det är också så som vi möter samma citat från Habackuk i Hebreerbrevet. Här ligger tonvikten på ett liv i tro, oavsett omständigheter (Heb 10:38).

När det gäller det fantastiska löftet att hela jorden skulle få kunskap om Guds härlighet, så är detta kopplat till evangeliet om Jesus Kristus: *"Jorden ska fyllas av kunskap om Herrens härlighet, så som vattnet täcker havets djup."* (Hab 2:14). I Jesaja 11:9 mötte vi ett liknande löfte. Avsnittet i Jesaja handlade om Davids son (Messias), som skulle skapa ett rike som liknade själva paradiset (Jes 11:1-10).

Evangeliet handlar om Guds härlighet i Jesus Kristus. Samtidigt som Johannes talade om Gud som blev människa i Jesus Kristus, så talade han om hur han såg Guds härlighet i Jesus (Joh 1:14).

Aposteln Paulus talade om Guds härlighet som strålade fram i Kristi ansikte (2Kor 4:6). Han till och med kallade sitt evangelium för: *"...evangeliet om Kristi härlighet, han som är Guds avbild."* (2Kor 4:4).

Detta innebär att när evangeliet om Jesus Kristus proklamas i världen, så uppfylls jorden av kunskapen om Guds härlighet. Vi ser alltså detta inför våra ögon. Men en dag ska Jesus komma tillbaka och då har vi fullheten av löfena hos Jesaja och Habackuk. Men tills den dagen så gäller: *"Men den rättfärdige ska leva genom sin tro"* (2:4).

Från Shilo i Israel